

Nijkerks manifest 2017

Dit Nijkerks manifest is gericht aan de lokale politieke partijen van Nijkerk als bijdrage voor hun verkiezingsprogramma 2018-2022. De PCOB afdeling Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken heeft dat gedaan om samen met de politieke partijen te zorgen voor een seniorvriendelijke gemeente. Senioren maken samen een groot deel uit van de Nijkerkse samenleving.

In dit manifest geven we u een aantal specifieke voorwaarden en aanbevelingen voor Nijkerk middels 5 speerpunten. U kunt deze gebruiken als een checklist voor het verkiezingsprogramma.

KBO-PCOB heeft drie algemene aanbevelingen voor elke lokale bestuurder:

1. Zorg dat u de wereld van senioren kent en dat senioren zich (weer) in de politiek kunnen herkennen.
2. Streef naar een leeftijdsvriendelijke gemeente. Betrek senioren actief bij het maken en uitvoeren van seniorvriendelijk beleid. Houd rekening met de verschillen per leeftijdsgroep.
3. Geef senioren een structurele plaats in advies- en overlegorganen.

Mensen centraal, niet de regels

Uw inwoners moeten kunnen volgen en begrijpen wat uw gemeente doet en hoe deze het beleid uitvoert. Dat vraagt om klare taal en eenvoudige regels: helder uitgelegd en geschreven vanuit de vraag van inwoners zelf.

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- geeft heldere, toegankelijke informatie over de aard, beschikbaarheid en kosten van voorzieningen, op de gemeentelijke website maar ook in brochures.
- gebruikt een mix van communicatiemiddelen (ook filmpjes en pictogrammen) zodat alle senioren daadwerkelijk worden bereikt, met oog voor de (culturele en etnische) verschillen.
- zorgt dat er menselijke hulp is, bijvoorbeeld door middel van loketten.
- zorgt voor eenvoudige procedures en criteria bij het kunnen krijgen van voorzieningen; dus geen lijsten met 100 vragen.
- neemt de wensen van ouderen, en niet het budget, als uitgangspunt voor het beschikbaar stellen van zorg en ondersteuning.
- zorgt voor onafhankelijke cliëntondersteuning bij keukentafelgesprekken. Beseft dat ouderen vaak te zwak zijn om zelf helder te beslissen. Kent de vrijwilligere ouderenadviseurs van KBO-PCOB.

Inclusieve samenleving

Menselijk contact en betekenisvolle ontmoetingen kunnen eenzaamheid verkleinen. Het kan onderling begrip en solidariteit vergroten en helpt bij waardig ouder worden.

Wanneer we omzien naar elkaar, verstevigen we de sociale cohesie in onze gemeente. Daarmee creëren we een inclusieve samenleving: een samenleving waarin plaats is voor alle generaties, alle culturen en alle etniciteiten, arm en rijk.

Mantelzorgers, vrijwilligers en een persoonlijk sociaal netwerk kunnen ouderen bijstaan als het leven zwaar valt. Maar ook de inrichting van onze woonomgeving heeft veel effect op hoe we ons voelen en kunnen bewegen.

Veel senioren hebben het gevoel dat ze onvoldoende gehoord worden.

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- zorgt dat ouderen de vrijwilligers- en welzijnsorganisaties weten te vinden en andersom. Ouderenorganisaties kunnen daartoe een goede gesprekspartner zijn.
- faciliteert een variëteit aan ontmoetingen in de wijk.
- let bij (her)inrichting van buurten en kruispunten op langzame voetgangers (rollators/scootmobielen).
- zorgt voor voldoende bankjes. zorgt blijvend voor vervoer van deur tot deur.

Speerpunt 1: Integrale aandacht voor wonen en zorg

Goede ouderenzorg

Goede ouderenzorg betekent: goede kwaliteit, passend, betaalbaar en beschikbaar voor iedereen. Binnen de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) hebben we het dan over hulpmiddelen, huishoudelijke hulp, dagbesteding, (vervangende) mantelzorgondersteuning en cliëntondersteuning. Goede zorg betekent ook preventie, versterken van de kracht van senioren zelf, een integrale aanpak en persoonlijke aandacht.

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- neemt de regie in de samenwerking op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Zorgt dat de gemeentelijke afdelingen goed samenwerken.
- zorgt voor betaalbaarheid van zorg en ondersteuning, waarbij de eigen bijdrage inkomensafhankelijk is en niet leidt tot (onterechte) zorgmijding.
- biedt zorg en ondersteuning integraal en gecoördineerd aan. Dit vergt afstemming tussen zorgaanbieders, in een multidisciplinair team. Zorgt dat de gebiedsteams zichtbaar en herkenbaar zijn in hun rol.
- zet de wensen van senioren voorop bij de vraag naar zorg en ondersteuning, niet de beschikbare budgetten of het aanbod van de zorgaanbieders.
- zorgt dat zorgbudgetten volledig worden benut. Als de gemeente geld overhoudt, gaat dit terug naar de zorg zelf. zorgt voor duidelijke informatie over de beschikbare Wmo-voorzieningen.
- zorgt dat de keukentafelgesprekken kwalitatief in orde zijn en zorgvuldig verlopen. Mensen mogen zich niet overvallen voelen. Regelt onafhankelijke cliëntondersteuning. Vrijwilligers van de ouderenorganisaties kunnen hierbij worden benut.
- zorgt dat de oudere één aanspreekpunt heeft voor de zorg en ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van een casemanager. Zorgt dat de oudere zelf, ondersteund door mantelzorger of buddy, regisseur is over het eigen zorg-leef plan.
- ziet en erkent mantelzorgers. Zij moeten de zorg met anderen kunnen delen en hun zorgtaken kunnen combineren met hun werk en privéleven. Geeft mantelzorgers recht op praktische en financiële ondersteuning,
- zorgt voor dagopvang in elk van de Nijkerkse kernen.

Voldoende passende woningen voor senioren

Het aantal zelfstandig thuiswonende ouderen is gegroeid en zal blijven groeien, mede door de sluiting van verzorgingshuizen. Maak het daarom voor senioren mogelijk om daadwerkelijk langer thuis te kunnen wonen. En let daarbij op dat de kans op eenzaamheid wordt beperkt.

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- Zorgt daarom voor meer-generatie woonomgevingen; waar senioren, jongeren en gezinnen samen wonen en iets voor elkaar willen betekenen en ook voor de buurt. Zie daarvoor het voorstel van de dialooggroep Veiligheid & Handhaving.
- creëert voldoende levensloopbestendige woningen, met name in de sociale huursector.
- zorgt voor meer tussenvormen van wonen als alternatief voor de verzorgingshuizen (woonzorgvoorzieningen) voor senioren die niet meer zelfstandig kunnen wonen, maar (nog) geen indicatie hebben voor het verpleeghuis.
- geeft ruimte aan burgerinitiatieven voor alternatieve woonvormen, zoals collectief particulier ondernemerschap.
- geeft particulieren de ruimte bij het bouwen van mantelzorgwoningen.

Speerpunt 2: Voldoende inkomen voor ouderen

Lokaal armoedebeleid

De gemiddelde koopkracht van gepensioneerden is jarenlang, tijdens de economische crisis, achteruit gegaan en die achterstand is nog niet ingehaald. Het is goed om u dit te realiseren als u gaat begroten en budgetteren.

Persoonlijke financiële problemen zijn vooral groot bij senioren als er sprake is van hoge zorgkosten en woonlasten. De gemeente heeft veel mogelijkheden om armoedebeleid te voeren. Vanuit het Rijk is extra gemeentelijk budget beschikbaar voor senioren. Benut dit budget daarom ten volle.

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- heeft vrijstellingsregelingen bij haar tarieven voor mensen met de laagste inkomens.
- continueert de lijn om de lokale zorgkosten laag te houden.
- houdt de aandacht voor de benutting van de bijzondere bijstand en houdt daarbij rekening met kwetsbare groepen ouderen en de stapeling van kosten.
- zorgt voor één centraal en toegankelijk inkomensloket, waar inwoners terecht kunnen voor informatie en hulp.

Speerpunt 3: Een veilige gemeente

Een zorgzame samenleving begint met veiligheid.

De tendens van langer thuis wonen vraagt dat we scherp moeten letten op de veiligheid van senioren. Hoe inbraak- en brandveilig zijn de woningen? Zijn er voldoende voorzieningen in de buurt, zodat senioren zich op hun gemak voelen en kunnen meedoen? Ouderen wonen het liefst in gewone woonwijken of woonvormen, maar maak deze wel veilig, toegankelijk en seniorvriendelijk. Door 'beschutting' van de wijk of het dorp, houden ouderen de regie over het eigen leven.

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- zorgt voor de aanwezigheid van voorzieningen in de buurt van seniorenwoningen. Denk aan winkels en een medisch centrum. Maar ook aan een bushalte, brievenbus en geldautomaten. Houdt ook kernen in het buitengebied vitaal.
- zorgt dat deze voorzieningen voldoende toegankelijk zijn (drempelvrij), heeft aandacht voor fysieke en sociale veiligheid, zoals straatverlichting, zebrapaden en sociale controle.
- geeft senioren medezeggenschap bij de inrichting van hun woonomgeving.
- Houdt vast aan de integrale veiligheidsaanpak, waarbij is afgestemd tussen politie, brandweer en dienstverleners. Onderlinge samenhang is essentieel bij de preventie van en voorlichting over inbraak, diefstal, babbeltrucs, cybercrime en brandgevaar. Stimuleert de samenwerking met de doelgroep via de seniorenorganisaties.
- geeft ouderen een rol in het veilig houden van de buurt, bijvoorbeeld bij wijkscouts of wijkapps. Stimuleer en faciliteer deze activiteiten.
- maakt het doen van aangifte eenvoudig en laagdrempelig en zorgt voor slachtofferhulp.
- zorgt voor een heldere aanpak op het gebied van voorkómen, signalering, melden en interveniëren bij ouderenmishandeling en ontspoorde mantelzorg.
- zorgt dat de meldpunten Veilig Thuis bekend zijn en zorgt voor goede onderlinge samenwerking met andere hulpverleners.

Speerpunt 4: Digitalisering zonder uitsluiting

Senioren willen volwaardig aan onze digitale samenleving kunnen deelnemen.

KBO-PCOB vindt dat algemene diensten voor iedereen toegankelijk moeten blijven, met of zonder computer. Digitalisering kan een positieve invloed hebben op de kwaliteit van onze samenleving en op het leven van ouderen. Tegelijkertijd moet voorkomen worden dat senioren door deze ontwikkelingen uitgesloten worden en dat hun zelfredzaamheid afneemt.

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- faciliteert voorzieningen voor het aanleren en onderhouden van digitale vaardigheden en benut hierbij de kennis en activiteiten van de ouderenorganisaties zelf.
- gebruikt een mix van communicatiemiddelen, zoals filmpjes bij laaggeletterden.
- geeft (digi-)hulp achter de voordeur of dichtbij huis, al dan niet via seniorenorganisaties.
- zorgt voor dienstverlening en informatie die voor iedereen toegankelijk zijn. Naast online contact is ook schriftelijk of telefonisch contact mogelijk, zonder daarvoor extra te hoeven betalen. Denk aan het opvragen van de afvalkalender, maar ook aan het aanvragen van een parkeervergunning of het verlengen van een paspoort. Voorkom vervreemding.
- benut domotica bij nieuwbouw en bestaande bouw, in afstemming met senioren/gebruikers zelf. Houdt het Woonbewust programma van Sigma actueel en actief. Zorg voor een wijk voor wijk promotieproces.
- Voorkomt dat er overlappende initiatieven zijn voor digitale oplossingen en bespaart daarmee op kosten.

Speerpunt 5: Aandacht voor zingeving

Bij het ouder worden blijkt de kwaliteit van het leven essentieel.

Ouderen willen van betekenis blijven, gezien worden en hun lief en leed delen met anderen. Deze zaken helpen bij het voorkómen van eenzaamheid.

Spreek daarom senioren aan op hun kracht, ook als het gaat over zorg of verlies. Veel ouderen willen zich nuttig maken voor anderen. Dit moet mogelijk zijn en blijven, bijvoorbeeld als vrijwilliger.

Bij zorg en ondersteuning aan senioren is waardering nodig voor het persoonlijke levensverhaal en de opgedane levenswijsheid. Ook respect voor de eigen taal (of dialect) en cultuur is essentieel op latere leeftijd. Wanneer u zich in senioren verplaatst, blijkt er meer mogelijk te zijn dan u misschien denkt.

Het manifest “Waardig ouder worden” (initiatief van ChristenUnie, Omroep Max en KBO-PCOB) heeft als doel dat regering en plaatselijke overheden zich inzetten voor een samenleving waarin ouderen een volwaardige plaats hebben. Ouderen voelen zich vaak afgeschreven omdat ze niet meer meetellen, niet meer van betekenis zijn of dat althans zo ervaren. Voltooid leven mag niet leiden tot een begrip dat men er maar mee op moet houden maar dat men het zinvolle leven onder betere omstandigheden kan voortzetten. Een echte onderstreping dat wij naar elkaar moeten omzien om te voorkomen dat men niet meer meetelt en dus een oproep naar de landelijke en plaatselijke bestuurders hieraan extra aandacht te geven!

Een seniorvriendelijke Nijkerk:

- versterkt projecten tegen eenzaamheid en benut daarbij de goede voorbeelden in het kader van het Nationaal Programma Ouderen/Beter Oud en ondersteunt lokale initiatieven op dit gebied.
- creëert een aantrekkelijk vrijwilligersklimaat, met ruimte en waardering voor vrijwilligerswerk van en voor senioren. Faciliteert deze vrijwilligers met begeleiding, onkostenvergoeding en aansprakelijkheidsverzekering.
- betreft senioren bij allerlei activiteiten, zodat hun kennis en ervaring kan worden benut.
- verdiept zich in de diversiteit van senioren en hun (culturele) achtergrond, betreft sleutelfiguren uit diverse etnische groepen bij haar beleid en faciliteert hun sociale activiteiten.
- waarborgt bij het inkopen van zorg en ondersteuning dat zorgprofessionals tijd en aandacht hebben voor levensvragen van senioren.
- stimuleert een open klimaat naar spirituele zorg, met name voor de laatste levensfase.
- Gaat positief, dwz niet krampachtig, om met geloofsovertuigingen.

En verder

In dit manifest wordt gesproken over KBO-PCOB. Deze 2 landelijke ouderenbonden zijn in 2016 samen gegaan en vertegenwoordigen landelijk zo'n 250.000 leden en zijn georganiseerd in ca 800 plaatselijke afdelingen. De afdeling PCOB Nijkerk is er daar een van.

Landelijk zetten duizenden KBO-PCOB vrijwilligers zich in.

De KBO-PCOB heeft meegewerkt aan het landelijk manifest ‘Waardig ouder worden’. Zie bijlage.